

Til

Ringsted Kommune

ringsted@ringsted.dk

teknikogmiljo@ringsted.dk

Gyrstinge den 18. oktober 2017

Høringsvar på udkast til Naturplan for Gyrstinge Sø - dateret august 2017

Vi har med interesse gennemlæst Ringsted Kommunes udkast til Naturplan for Gyrstinge Sø. Udkastet rummer flere gode beskrivelser af intentionerne med søområdet. Og for flere af de gamle bredarealer (ved høj vandstand) også en tilpas hensyntagen til den veletablerede naturtilstand, som uden nævneværdig forstyrrelse har udviklet sig igennem de seneste ca. 50 år.

Naturplanudkastet er hvad angår plejeplan opdelt i 10 delområder. Vi er grundlæggende enige i opdelingen, hvor det netop er meget afgørende at differentiere indsatsen mellem velplejede, afgræssede og de hidtil uafgræssede områder.

Der er bredområder, hvor der i mange år har eksisteret velfungerende plejeaftaler med afgræsning, hvorved ny opvækst af vedplanter, som for eksempel pil, er forhindret og lysåbne enge er genetableret på de gamle bredarealer. Ved fortsat afgræsning vil der ikke være behov for yderligere plejeindsats her.

Modsat er der bredområder, hvor pleje ved afgræsning ikke har været foretaget efter vandstandssænkningen, hvorved større områder allerede er kraftigt tilgroet med nyvækst af bl.a. pil og rødæl. Her vil pleje være stærkt påkrævet hurtigst muligt. Først og fremmest ved udsætning af kvæg/får, som vil kunne holde nyvækst nede og fjerne en meget stor del af de allerede etablerede vedplanter. Herved vil de lysåbne enge også blive genetableret her. En manuel nedskæring af opvækst er ikke hensigtsmæssig, da de tilbageblivende stubbe erfaringsmæssigt vil kunne være til stor gene/skade for de græssende dyrs klove.

Naturbeskyttelsesloven.

Det er meget vigtigt at være opmærksom på, at alle de sønære områder er beskyttet natur. Ringsted Kommune har som ejer derfor siden overtagelsen haft pligt til at pleje de genvundne bredarealer, for at forhindre tilgroning med bl.a. vedplanter.

I henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 må der omvendt ikke foretages ændringer i de seneste ca. 50 år (meget endnu ældre) veletablerede naturtilstand bestående af større træer, buske og krat, som udgør vigtige levesteder for en stor artsrigdom af insekter og småfugle og tillige udgør et afgørende led i spredningskorridoren langs søen mellem øst og vest.

Stidispensation.

Der er tidligere i år meddelt stidispensation til en trampesti på sydsiden af søen. Dispensationen blev givet efter forhandlinger mellem DOF-Vestsjælland, lodsejere og Ringsted Kommune, hvorefter stien blev placeret i skel mod lodsejere, så den eksisterende gamle bevoksning kan danne afskærmning og bidrage til at minimere forstyrrelser af søens rige fugleliv. Det er en meget væsentlig del af aftalen. Den fælles indsats har rent faktisk medvirket til en ret så hyggelig og varieret trampesti, hvorfra der er masser af kik til søens - indtil videre - relativt uforstyrrede fugleliv.

Bemærkninger til indsats i enkelte delområder.

Delområde 2.

Det er derfor med stor undren, vi kan konstatere, at Naturplanudkastet i delområde 2 foreslår en markant anderledes plejeindsats end i de øvrige delområder. Der foreslås rydning af størstedelen af den eksisterende gamle krat-, busk- og træbevoksning, som i vidt omfang dækker for udsynet til søen, som det beskrives. Den bevoksning, som netop medvirker til at reducere forstyrrelser af søområdet fugleliv foreslås ryddet. Enkeltstående gamle træer langs stien bevares. Altså en parklignende tilstand, som ikke er til gavn for naturen.

Den fri udsigt, som tilstræbes her vil naturligvis samtidig medvirke til store forstyrrelser af fuglelivet. Og så netop ud for det "beskyttede fugleområde" i søens sydøstlige hjørne. Rydning af bevoksningen vil -uden dispensation - tillige være i strid med både § 3 bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven og forudsætningerne for stidispensationen.

Man kan med rette stille spørgsmålet, hvad Naturplanen i den "stille sø for de store naturoplevelser" tilgodeser her. Udsigt for de få eller naturoplevelser for de mange?

Delområde 4 og 5. (og 7)

Her har eksisteret plejeaftaler med afgræsning i rigtig mange år. Aftalerne ønskes fortsat. Afgræsningen har forhindret tilgroning af de genvundne bredarealer, som nu fremstår som lysåbne arealer. Den eksisterende gamle bevoksning længere oppe på bredden er afgørende som læ og skygge for dyrene og medvirker samtidig til at minimere forstyrrelser af søens opblomstrende fugleliv. Her er det store beskyttede fugleområde fra Store Bøgeskov til Hanebakken - uden trafik - også af meget væsentlig betydning. Vi er enige i naturplanudkastets beskrivelse af fremtidig pleje alene med afgræssende dyr.

I område 5 er en stor del af områdebeskrivelsen anvendt til orientering om den sjældne art brun fladaks, som findes ved Gyrstinge Sø i et antal på skønnet mindst ca. 2000 individer fra bredden ved Hanebakken og forbi Frøsmose Å, Store Bøgeskov, Vestdæmningen og helt til Kyringe. Den afgjort største population (skønnet over 500 individer) findes på dynd/sandbankerne på søbredden 0-300 meter nordøst for udløbet af Flædebækken (område 7). (Kilde: Botaniker Finn Skougaard, Københavns Universitet i f. m. registrering foretaget sept. 2016)

Hvorfor mon denne beskrivelse i naturplanudkastet af brun fladaks i område 5 og intet nævnt i område 7, hvor den største population forefindes tillige med optimale vækstbetingelser.

Vækstfremmende tiltag og beskyttelse bør gennemføres i område 7.

Delområde 8 og 9.

Det er positivt, at der på de lysåbne bredarealer i områderne 8 og 9 er indgået græsningsaftaler med lokale langs søbredden. På denne måde sikres også her de lysåbne arealer samtidig med at der er en delvis afskærmende bevoksning mod søens største fugleområde.

Det er i visse områder her vanskeligt at holde vedplanter nede på de nyafgræssede nære søbredder. Derfor kan der efter nærmere aftale med lokale kogræsserlav være behov for en kommunal indsats.

Forslag om nyt delområde.

Efter vandstandssænkningen er fugleøen mellem Kyringe og Store Bøgeskov genopstået.

I Gyrstinge Sø med stor fokus på fuglelivet og de store naturoplevelser bør øen derfor opprioriteres i en naturplan for området..

Øen er meget afgørende for fuglelivet i søen. Ikke mindst som beskyttet yngleplads. Før 1970 var øen bevokset og aldrig oversvømmet . Det er den desværre nu. I yngletiden vil oversvømmelser have fatale følger. Der bør arbejdes på at sikre øen mod fremtidige oversvømmelser.

Således ville nogle af de bevilgede økonomiske midler til søprojektet være rigtig godt anvendt til en sikring af øen. Specielt da Gyrstinge Sø også i fremtiden skal være en sø med så rigt et fugleliv som muligt.

Øen bør på grund af sin betydning for ynglefugle udgøre et selvstændigt delområde, hvor fremtidige mål og planlagt indsats beskrives i naturplanen.

Verserende klagesag.

Vi skal gøre opmærksom på, at der verserer en klagesag, som bl. a. omhandler procedurespørgsmål i forhold til Planlov, Naturbeskyttelsesloven og Miljøvurderingsloven i forbindelse med Ringsted Kommunes gennemførelse af søprojektet.

Det er derfor vores opfattelse, at nye større indgreb i naturen som f.eks. rydning af gammel bevoksning langs søbredden af hensyn til eventuelle administrative følgevirkninger bør afvente en afgørelse i klagesagen.

Med venlig hilsen

Niels Mogensen, lodsejer
Møllegården, Store Bøgeskovvej 25, Gyrstinge, 4100 Ringsted

Jens Chr. Frederiksen, lodsejerrepræsentant i Brugerrådet for Gyrstinge Sø
Hanebakkegård, Store Bøgeskovvej 6, Gyrstinge, 4100 Ringsted